

***O kursach adaptacyjnych
i kursach języka polskiego
dla repatriantów i członków ich rodzin,
organizowanych w formie
obozów oraz kursów języka polskiego
w miejscu zamieszkania
w 2016 r.***

Warszawa 2017

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
FORMY KURSÓW	3
UCZESTNICY	3
MIEJSCA REALIZACJI KURSÓW	3
REKRUTACJA I PROMOCJA DZIAŁAŃ	5
ORGANIZACJA KURSÓW ADAPTACYJNYCH I KURSÓW JĘZYKA POLSKIEGO W FORMIE OBOZÓW	6
ORGANIZACJA KURSÓW JĘZYKOWYCH W MIEJSCU ZAMIESZKANIA	8

WSTĘP

Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą, jednostka podległa Ministra Edukacji Narodowej, prowadził w roku 2016, podobnie jak w latach ubiegłych, kursy adaptacyjne i kursy języka polskiego dla repatriantów i członków ich rodzin. Kursy realizowane były stosownie do ustawy o repatriacji oraz zlecenia Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Kursy adaptacyjne i kursy języka polskiego dla repatriantów i członków ich rodzin, organizowane w formie obozów oraz kursy języka polskiego w miejscu zamieszkania wychodziły naprzeciw potrzebom Repatriantów. Najistotniejszą kwestią było doskonalenie języka polskiego i dlatego w trakcie kursów w miejscu zamieszkania oraz kursów w formie obozów, zajęcia z języka były podstawowymi lub jednymi z głównych tematów.

ORPEG starał się, by w ramach kursów, repatrianci i członkowie ich rodzin uzyskali wsparcie, które pozwalałoby im wejść łatwiej na polski rynek pracy, kontynuować naukę w polskim systemie edukacji, włączać się w życie społeczności lokalnej i rozwijać aktywność obywatelską.

W kursach uczestniczyli repatrianci i członkowie ich najbliższych rodzin, którzy nie korzystali dotychczas z takiej formy pomocy. Okres zamieszkania repatriantów w Polsce wynosi od 1 miesiąca do kilku lat.

FORMY KURSÓW

Kursy realizowane były w dwóch formach:

- 1) kursy adaptacyjne i języka polskiego w formie obozu;
- 2) kursy językowe prowadzone w miejscu zamieszkania.

UCZESTNICY

Z kursów adaptacyjnych i kursów języka polskiego w formie obozów, realizowanych w 5 terminach, skorzystało 182 repatriantów, w kursach języka polskiego organizowanych w miejscu zamieszkania wzięło udział 38 repatriantów.

MIEJSCA REALIZACJI KURSÓW

W 2016 r. kursy adaptacyjne i kursy językowe w formie obozów zrealizowano w następujących miastach: Gdańsk, Poznań, Warszawa, Kraków. Dane dotyczące poszczególnych kursów wskazane zostały poniżej.

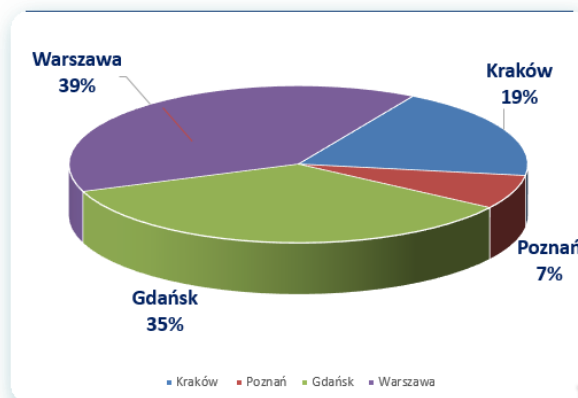

Diagram: *Miejsca kursów adaptacyjnych i kursów języka polskiego w formie obozów oraz liczba uczestniczących w nich osób*

Województwa z których pochodzili uczestnicy kursów adaptacyjnych i kursów języka polskiego zrealizowanych w formie obozów przedstawia poniższy diagram.

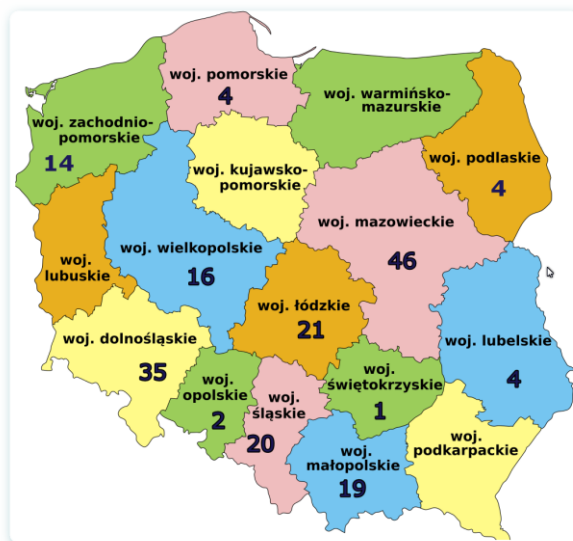

Diagram: *Uczestnicy kursów adaptacyjnych i kursów języka polskiego w formie obozów*

Uczestnicy kursów adaptacyjnych i kursów języka polskiego w formie obozów pochodzili z 12 województw (dolnośląskie, lubelskie, łódzkie, małopolskie, mazowieckie, opolskie, podlaskie, pomorskie, śląskie, świętokrzyskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie). Największa liczba uczestników rekrutowała się z województwa mazowieckiego (46 osób) i dolnośląskiego (35 osób). Z województwa podkarpackiego, zgłosiły się dwie osoby, ale ostatecznie nie przyjechały na kurs.

Kursy językowe realizowane były przez ORPEG w miastach, które wskazywali repatrianci w *Ankiecie zgłoszeniowej na kurs językowy*.

Diagram: *Uczestnicy kursów języka polskiego w miejscu zamieszkania*

Kursy językowe zrealizowano w 10 województwach (dolnośląskie, łódzkie, małopolskie, mazowieckie, opolskie, podkarpackie, pomorskie, śląskie, świętokrzyskie, wielkopolskie). Najliczniej reprezentowane były województwa mazowieckie (16 osób) i małopolskie (5 osób).

REKRUTACJA I PROMOCJA DZIAŁAŃ

Rekrutacja uczestników została przeprowadzona przez ORPEG we współpracy z wydziałami urzędów wojewódzkich oraz samorządami miast i gmin.

1. Pracownicy ORPEG rozesłali informacje o kursach do wszystkich urzędów wojewódzkich, miast i gmin oraz innych środowisk związanych ze wspomaganie repatriantów.
2. W czerwcu i we wrześniu 2016 r. w TV Polonia w programie informacyjnym pojawiła się informacja o kursach organizowanych dla repatriantów w 2016 r.. W trakcie

programu wypowiedzieli się Repatrianci, uczestniczy w kursach 2016 r. oraz wicedyrektor ORPEG.

3. Na stronie www.orpeg.pl zamieszczono informację o terminach mających się odbyć kursów dla repatriantów oraz udostępniono ankiety rekrutacyjne na kursy adaptacyjno-językowe oraz językowe w miejscu zamieszkania.
4. W celu lepszej rozpoznawalności działań ORPEG w zakresie realizacji zleconego zadania na stronie ORPEG funkcjonuje stale linia graficzna „REPATRIANCI”, będąca rozpoznawalnym graficznym znakiem wszystkich publikacji opracowanych w trakcie realizacji zadania oraz wyznacznikiem obszaru z informacjami dla repatriantów na stronach internetowych ORPEG.

Na stronie internetowej ORPEG funkcjonuje podstrona dedykowana repatriantom, na której zamieszczono najczęściej zadawane pytania, poradniki dla repatriantów w wersji językowej polskiej i rosyjskiej, forum wymiany informacji, oraz w formie bloga - kącik porad oraz dział *Życie w ojczyźnie odzyskanej*, gdzie zamieszczane są przykładowe historie życia repatriantów, którzy przyjechali do Polski kilka lub kilkanaście lat temu.

W 2016 r. przygotowano i zamieszczono na stronie sześć kolejnych historii repatriantów. Niektóre historie życia repatriantów mają ponad 940 odsłon.

Ośrodek upowszechniał przy różnych okazjach (konferencje ogólnopolskie i regionalne, informacje przesyłane do administracji samorządowej) informacje o działaniach, stanowiących wsparcie językowe i adaptacyjne dla repatriantów a tym samym zwiększał rozpoznawalność ORPEG wśród pracowników administracji samorządowej.

ORGANIZACJA KURSÓW ADAPTACYJNYCH I KURSÓW JĘZYKA POLSKIEGO W FORMIE OBOZÓW

Każdy z obozów trwał 8 dni i obejmował 70 godzin zajęć lekcyjnych, w tym zajęcia adaptacyjne - 50 godzin i językowe - 30 godzin. Uczestnicy brali udział w zajęciach dydaktycznych prowadzonych w formie seminaryjnej oraz w zajęciach krajoznawczych, muzealnych i kulturalnych.

Na program składał się blok adaptacyjny i blok językowy.

Blok adaptacyjny obejmował następujące zagadnienia:

- status prawny repatriantów,
- świadczenia pomocy społecznej,
- nauka w systemie polskim,
- aktywizacja zawodowa. oferta biur pracy,
- aktywizacja zawodowa. przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej,
- rejestracja i prowadzenie działalności gospodarczej w RP,
- zasady ubezpieczenia emerytalnego i rentowego,
- trening umiejętności interpersonalnych,
- polska historia i polskie realia.

Blok językowy obejmował następujące zagadnienia:

- język polski w sytuacjach codziennych w domu, pracy, szkole,
- język polski – ćwiczenie słuchu fonematycznego i mownego,
- język mediów,
- polska kultura i tradycje - związane z tym słownictwo.

Starano się, by zajęcia w ramach jednej grupy, odbywały się na różnych poziomach językowych ze względu na zróżnicowany poziom znajomości języka – od A1 do C1.

Przy realizacji zajęć adaptacyjnych w zakresie np. starań o przyznanie świadczeń emerytalnych, podejmowania działalności gospodarczej, starań o przyjęcie dziecka do szkoły czy ubieganie się o podjęcie studiów, w celu zapewnienia lepszej komunikacji z repatriantami zatrudniony został tłumacz.

Uczestnikom obozów przekazano materiały i podręczniki przydatne do nauczania języka polskiego, na różnym poziomie zaawansowania.

Ponadto uczestnicy otrzymywali materiały szkoleniowe przygotowane przez prowadzących - reprezentujących urzędy: ZUS, kuratoria, urzędy pracy.

ORGANIZACJA KURSÓW JĘZYKOWYCH W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

Po zakończeniu kursów adaptacyjnych i kursów języka polskiego w formie obozów dla repatriantów i członków ich rodzin, repatrianci deklarowali chęć udziału w kursach języka polskiego, prowadzonych w miejscu ich zamieszkania.

70-godzinne kursy językowe w miejscu zamieszkania repatriantów prowadzili lokalni nauczyciele. Kursy prowadzone były według programu językowego przygotowanego w ORPEG.

Program obejmował:

- Zróżnicowane zakresy tematyczne i sytuacje komunikacyjne (język polski w sytuacjach codziennych w domu, pracy, szkole)
- Słownictwo
- Zagadnienia gramatyczne
- Sprawności językowe

Podobnie jak w latach ubiegłych, uczestnicy kursów w miejscu zamieszkania oraz kursów realizowanych w formie obozów przekazali bardzo pozytywne opinie o treściach oraz sposobach prowadzenia kursów.